

Ander werk van Guido Eekhaut bij Clavis

Enigma. De belofte van Infinity
Enigma. Het geheim van de Kraken
Nomade

Guido Eekhaut
Eeuwig
© 2020 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Alkmaar – New York
Omslagontwerp: Studio Clavis
Trefw.: Tweede Wereldoorlog, genetische proeven, collaboratie
NUR 285
ISBN 978 90 448 3982 1
D/2020/4124/260
Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

1

1965

Ik word gedreven door logica. Dat is het meest interessante wat je over mij kunt zeggen. Leer je mij kennen, dan merk je meteen dat ik rechtlijnig denk én handel. Zo ben ik. Leer ermee omgaan. Je ziet een jongeman van zesentwintig, lang van gestalte en veeleer slungelig, de haren al een tijdje niet geknipt. Je ziet een jongeman in jeans en trui met een versleten jasje eroverheen, die nu aan de halte bij de provinciale weg van de bus stapt. Je denkt meteen dat ik een landloper ben – de kaki plunjezak bevestigt het vooroordeel – of, in het beste geval, een arbeider die ver van de stad verdwaald is.

Dat is wat je ziet. Een buitenkant.

Je ziet *mij* niet, want wie ik echt ben, houd ik altijd een beetje verscholen. Op die manier beperk ik het echte contact met de buitenwereld. Ik probeer die buiten te houden, omdat ik niet goed kan omgaan met onverwachte dingen. Daar hou ik niet van. Ik kan niet omgaan met alles wat mijn vaste patronen verstoort. Verder is er niets met mij aan de hand, echt niet. Uiterlijk lijk ik onverstoort. Daar heb ik mijn hele leven op geoefend. Met succes, denk ik.

De bus trekt met knarsende versnellingen weer op. Drie bleke kinderen kijken mij vanachter het raampje na, maar geen van hen wuift. Het voertuig verdwijnt over de recent aangelegde provin-

ciale weg. Ik kijk om me heen. Ik ben nog niet op mijn bestemming aangekomen, want die ligt aan het einde van een andere weg. Dat is, toepasselijk genoeg, de Dorpsstraat.

Waarom ik hier ben? Daarvoor bestaat een simpele verklaring. De korte versie van het verhaal is dat ik erfgenaam ben geworden van het huis dat eigendom was van mijn oom, Carlo Ferrara. Hij was de dorpsdokter, maar overleed enkele weken geleden. Ik kende hem nauwelijks en voel dus geen verdriet vanwege zijn heengaan. Ik voel nooit dat soort emoties wanneer het om mensen gaat die ver van mij afstaan. De dood van vreemden is iets abstracts, en dus het niet waard dat ik er emotioneel om word. Mensen zijn in dat opzicht vreemd en onlogisch: ze maken zich, bijvoorbeeld, druk wanneer er in China een boot zinkt en er vijf-honderd kinderen omkomen. Waarom maken ze zich daar druk om? Geen van die kinderen is familie van hen.

Maar zo zitten mensen nu eenmaal in elkaar. Om het minste winden ze zich op. Ze kwellen zichzelf graag, daar lijkt het op. Ik heb hen leren aanvaarden voor wat ze zijn, maar het blijft vreemd.

Ik neem het handvat van mijn plunjezak stevig vast en hijs het ding op mijn rug. In de stad ben ik student geneeskunde en assistent van de hoogleraar. Daar ga ik anders gekleed dan hier. Hier ben ik geen toekomstige arts, en ook niet de opvolger van mijn oom Carlo.

Wie ben ik dan wel? Ik ben Joachim Ferrara, het neefje uit de stad. Ik werd net voor het uitbreken van de oorlog in dit dorp geboren. Net voordat de storm losbarstte en de wereld in een verschrikkelijk conflict werd gestort.

Ik herinner me niet meer zoveel van dit dorp. Ik was zeven toen mijn ouders hier vertrokken en mij meenamen naar de stad,

waar mijn vader werk had gevonden. Plots werd mijn wereld anders. De stad was te druk. Vader leerde me mensen in de ogen te kijken als ze me aanspraken. De kinderen in mijn nieuwe klas waren mij te druk. Ik probeerde hun uit te leggen hoe voetbal werkelijk gespeeld moest worden. Daarmee maakte ik geen vrienden. Ik verlangde terug naar het open en wijde landschap van voorheen. Ik zou dat landschap niet meer terugzien, tot vandaag.

Het dorp lijkt niet van plan me met open armen te verwelkomen. De zomer loopt op z'n eind. In het zuiden merk ik grauwe en donkerpaarse wolken die mijn richting uit komen. Ik hou van wolken en kan er uren naar kijken. Maar sommige zijn gevaarlijk en zelfs dodelijk, en als ze op komst zijn, zoek je maar beter een schuilplaats.

Ik begrijp wolken beter dan mensen.

Na een halve kilometer bereik ik het eerste gebouw. Het is de lagere school, een weinig aantrekkelijk bakstenen gebouw met een plat dak. Sinds ik er was, werd het blijkbaar opgeknapt. Het is verlaten, in afwachting van september en van het nieuwe schooljaar. Ik vermoed dat er minder leerlingen zijn dan in mijn tijd. Jongere gezinnen trekken steeds vaker naar de steden. Hier, op het platteland, hebben ze nog maar weinig toekomst.

Dan bereik ik het dorp zelf. Met elke stap voel ik me machtelozer worden. Ik kom hier alleen maar om de erfenis van mijn oom te regelen, zo vertel ik mezelf. Dat is echter niet het hele verhaal. Er zijn andere redenen voor mijn terugkeer. Dat nu net mijn oom stierf, is een toeval. Toeval is mijn vijand. Ik hou van een voorspelbaar leven. Dingen die toevallig gebeuren, jagen me angst aan.

Dit dorp was zeven jaar mijn thuis. De volwassenen wisten dat ik anders was dan zij. Ze waren in alle opzichten bekrompen,

dus mijn eigenaardigheden negeerden ze. Ze negeerden mijn onaangepaste reacties, mijn soms onstuitbare woordenstroom. Ik begreep hen vaak niet. Het zal mijn oom wel zijn geweest die mijn omgeving uitlegde dat ik niet ziek was, of achterlijk. Dankzij hem werd ik niet behandeld als de dorpsidoot.

Voor mijzelf had ik niet naar mijn geboorteplek hoeven terugkeren. Nu ik er ben, zal ik haastig de zaken van mijn oom regelen, en weer verdwijnen. Ik blijf hier zeker niet wonen of zo. Er zijn te veel duistere plekken in mijn verleden. Zoals de reden waarom mijn ouders in 1946 uit dit dorp vertrokken. Daar wilden ze mij nooit wat over vertellen. Mijn verbeelding ging aan de slag: dit dorp was een mysterieuze en onheilspellende plek, waar kinderlokkers achter de struiken scholen.

Maar dat was mijn fantasie. Het dorp stelde niets voor, behalve dan wat er tijdens de oorlog gebeurde. Dat mijn ouders mij hier weghaalden, zal ik als een zegen blijven zien. Ook al miste ik in het begin de rust en de ruimte, de stad bood mij mogelijkheden die er in dit dorp niet waren. En vrijheid, dat ook.

Aan de rechterkant van de Dorpsstraat staan drie huizen. Aan de linkerkant staan er twee, die van elkaar worden gescheiden door een zijstraat, die doodloopt. In het laatste huis van die doodlopende straat woonde ik als kind. We leefden aan de rand van het dorp, met akkers en weiden naast en achter ons. Tijdens de winter zochten vossen er naar kleine knaagdieren. In de zomer zocht mijn verbeelding zich een weg tussen graan en koeien, meestal op weg naar nergens.

Ik besef dat ik het hele dorp moet doorwandelen om het huis van oom Carlo te bereiken. Dat had ik anders gewild. Ik probeer hier niet op te vallen. Nou, dat zal niet lukken.

Aan de andere zijde van de straat, een veilig eind van mij vandaan, zie ik beweging. Een man stapt zijn huis uit en loopt, zonder mij op te merken, de hoek van zijn woning om. Hij lijkt oud, hoewel hij vlot beweegt.

Ik kijk in de doodlopende straat, waar ik mijn jeugdijaren doorbracht, maar dan stap ik verder. De plunjezak weegt zwaar. Dat komt niet alleen door het gewicht van de kleren die erin zitten.

Na de drie huizen aan de rechterzijde van de Dorpsstraat doemt de bescheiden kerk op. Een moment lang vraag ik me af wie de huidige pastoor van deze kleine gemeenschap is. Dan richt ik mijn aandacht op de overzijde van de straat, waar het collectieve geheugen van het dorp huist.